LATVIJAS REPUBLIKAS 14. SAEIMAS

JURIDISKĀS KOMISIJAS SĒDES

PROTOKOLS

NR. 141.1.9/3-56-14/23

2023. gada 7. novembrī

Atklāta sēde, sākas plkst. 10.00, beidzas plkst. 12.12

Komisijas sēde notika Saeimas komisiju sēžu zālē Jēkaba ielā 6/8, 306. telpa (5. stāvs) un Saeimas Sarkanajā zālē Jēkaba ielā 11

Piedalās:

- *Juridiskās komisijas locekļi:* **Andrejs Judins, Edmunds Teirumnieks, Edgars Zelderis, Gundars Daudze, Igors Judins, Inese Kalniņa, Agnese Krasta, Vilis Krištopans (attālināti), Gunārs Kūtris, Edgars Putra.**

- *Citas personas:*

Tieslietu ministrijas parlamentārā sekretāre **Lauma Paegļkalna;**
Tieslietu ministrijas Civiltiesību departamenta direktore **Dagnija Palčevska;**
Tieslietu ministrijas Civiltiesību departamenta Starptautisko un procesuālo tiesību nodaļas vadītāja **Iveta Gedus (attālināti);**
Tieslietu ministrijas Civiltiesību departamenta Starptautisko un procesuālo tiesību nodaļas vecākā juriste **Dace Daugule (attālināti);**
Ārlietu ministrijas Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās biroja vadītāja **Elīna Luīze Vītola;**
Latvijas Zvērinātu notāru padomes rīkotājdirektors **Gatis Litvins;**
Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes priekšnieka vietniece **Marta Zvaune (attālināti);**
Veselības ministrijas Juridiskā departamenta direktore **Ilze Šķiņķe;**
Labklājības ministrija Sociālās apdrošināšanas departamenta vecākā eksperte **Agrita Ozoliņa (attālināti);**
Labklājības ministrijas Sociālās apdrošināšanas departamenta vecākā eksperte **Dace Trušinska (attālināti);**
Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Elektronisko pakalpojumu administrēšanas nodaļas vadītāja **Liene Lasmane (attālināti);**
Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes pārstāves **Zane Semenjuka, Selana Kerimova (attālināti);**
Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pārstāve **Anna Aļošina (attālināti);**
Latvijas Finanšu nozares asociācijas pārstāvis **Armands Onzuls (attālināti);**
Latvijas Zvērinātu advokātu padomes pārstāve **Gabriela Šantare (attālināti);**
Tieslietu padomes priekšsēdētāja padomniece **Solvita Harbaceviča (attālināti);**
Asociācijas "Ģimene" pārstāvis **Andars Ignacs (attālināti);**
Masu mediju pārstāvji **Krista Asmusa, Līga Puriņa (attālināti);**
Saeimas Preses dienesta vecākā konsultante **Ilga Lēmane;**
Saeimas Juridiskā biroja vecākās juridiskās padomnieces **Daina Ose, Līvija Millere;**
Saeimas deputāts **Jānis Grasbergs;**
Saeimas deputāts, frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšsēdētājs **Edgars Tavars;**
Saeimas deputāta Andreja Judina palīgi **Annija Bērziņa, Māris Kiseļovs;**
Saeimas deputāta Igora Judina palīgs **Viktors Jarkins;**

Saeimas Juridiskās komisijas vecākā konsultante **Evija Raiskuma;**
Saeimas Juridiskās komisijas konsultantes **Ieva Ķibilde, Inta Karlsone (attālināti), Dace Saleniece (attālināti), Karina Olande, Jekaterina Šarigina-Kalvāne.**
Saeimas Juridiskās komisijas sekretāre **Vineta Sauša.**

Sēdi vada: A. Judins.

Protokolē: K. Olande, J. Šarigina-Kalvāne.

Darba kārtībā:
1. Likumprojekta "Grozījumi Notariāta likumā" (Nr. 412/Lp14), steidzams, izskatīšana pirms otrā lasījuma.
2. Likumprojekta "Grozījumi Fizisko personu reģistra likumā" (Nr. 413/Lp14), steidzams, izskatīšana pirms otrā lasījuma.
3. Likumprojekta "Grozījumi Pacientu tiesību likumā" (Nr. 414/Lp14), steidzams, izskatīšana pirms otrā lasījuma.
4. Likumprojekta "Grozījumi likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā"" (Nr. 415/Lp14), steidzams, izskatīšana pirms otrā lasījuma.
5. Likumprojekta "Grozījumi Maksātnespējas likumā" (Nr. 416/Lp14), steidzams, izskatīšana pirms otrā lasījuma.
6. Likumprojekta "Grozījums likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" (Nr. 417/Lp14), steidzams, izskatīšana pirms otrā lasījuma.
7. Likumprojekta "Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"" (Nr. 418/Lp14), steidzams, izskatīšana pirms otrā lasījuma.
8. Likumprojekta "Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"" (Nr. 419/Lp14), steidzams, izskatīšana pirms otrā lasījuma.

1.
Likumprojekta "Grozījumi Notariāta likumā" (Nr. 412/Lp14), steidzams, izskatīšana pirms otrā lasījuma

A. Judins atklāj Juridiskās komisijas (turpmāk – Komisija) sēdi. Aicina skatīt likumprojektu "Grozījumi Notariāta likumā" (Nr. 412/Lp14), steidzams, pirms otrā lasījuma.
Par deputāta J.Grasberga priekšlikumu Nr.1
E. Teirumnieks, ņemot vērā, ka kolēģis [priekšlikuma iesniedzējs J.Grasbergs] nav ieradies, norāda, ka idejiski priekšlikumu kopa nāk, ievērojot frakcijā *"Nacionālā apvienība"* diskutēto, proti, tiek piedāvāts ieviest terminu *"mājsaimniecība"* termina *"partnerība"* vietā, jo, ja ir vēlme palīdzēt krietni plašākam sabiedrības lokam nekā pirmajā lasījumā pieņemtajā likumprojektā paredzēts, tad būtu lietojams termins *"mājsaimniecība"*, kurā būtu iekļaujami arī vienas ģimenes locekļi, piemēram, vectēvs, mazbērni u.c. Piebilst, ka idejiski tas atkārtojās arī turpmākajos priekšlikumos. Aicina atbalstīt. Norāda uz J. Grasberga ierašanos, kurš sniegs papildu informāciju.
J. Grasbergs norāda uz nepieciešamību neatstāt [jēdzienu] šauri, bet atstātu tādā versijā, kā par to runā un skaidro. Atsaucas uz labklājības ministra raidījumā "Rīta Panorāma" minētajiem piemēriem, ka tiks arī atrisinātas problēmas situācijās, kurās ir divi vecāki un bērns un abi vecāki nav bioloģiskie vecāki, proti, ka tas paglābs arī šo bērnu. Pauž nostāju, ka tas neglābs šo bērnu, norādot, ka ir zināmi daudzi piemēri, kurā mazbērniem ir jākārto vecvecāku lietas un šis likumprojekts to nekādā mērā nerisina, jo tas ir šaurs regulējums – tikai starp diviem pieaugušajiem cilvēkiem. Turpina, ka būtu korekti ar nosaukumu parādīt pareizu virzienu, proti, ka tiek runāts mājsaimniecību kategorijā, nevis tikai par divām pieaugušām personām jeb partnerību. Piebilst, ka tāda ir doma visiem iesniegtajiem priekšlikumiem.
A. Judins aicina Tieslietu ministrijas pārstāvjus sniegt viedokli.

L. Paegļkalna norāda, ka ir svarīgi saprast mērķi, kāpēc un kāda veida aizsardzība, kāda veida cilvēkiem, kāda veida cilvēku grupai vai konkrētam indivīdam tiek noteikta. Uzsver, ka, izvēloties partnerības institūtu, tiek runāts par divām pieaugušām personām un tiek risinātas konkrētas sociālekonomiskas situācijas, kurās likumdevējs dod regulējumu. Attiecībā uz mājsaimniecībām norāda, ka tas ir daudz plašāks un nekonkrētāks jēdziens un būtiski ir tas, ka termins *"mājsaimniecības"* jau tiek lietots vairākos normatīvajos aktos ar pilnīgi citu saturu – gan Iedzīvotāju ienākuma likumā [likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"], gan Sociālo pakalpojumu likumā [Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums] un tam ir pilnīgi cita nozīme, līdz ar to faktiski šis jēdziens jau tiek izmantots. Uzsver būtisko, ka par partnerību domājot, tiek runāts par tām personām, kurām tiešām nav juridiskās aizsardzības. Piebilst, ka runājot par radiem, par kādām citām tuvām, radnieciskām attiecībām, tur jau likumdevējs viņus ir ieraudzījis un ļoti daudzās tiesiskās attiecībās jau pasargājis. Aicina nejaukt šos jēdzienus, palikt pie partnerības un aizsargāt tās personas, kurām šobrīd aizsardzība principā nav nodrošināta atšķirībā no mājsaimniecībām, minot piemēru – sociālā aizsardzība attiecībā uz trūcīgas personas statusa noteikšanu, uz iedzīvotāju ienākuma nodokļa jautājums.

A. Judins atgādina, ka visi var uzdot jautājumus.

G. Daudze jautā, kāpēc mājsaimniecība un partnerība ir pilnīgi citas attiecības. Norāda, ka ir uzsvērts, ka partnerība nav laulības aizvietotājs un šajā gadījumā termina *"mājsaimniecība"* lietojums, pirmkārt, noņemtu jebkādu šaubu ēnu un, otrkārt, attiektos uz gadījumiem. kad, piemērām, mamma, meita un vecmāmiņa kopā dzīvo un viņiem ir kopīgas intereses, pienākumi un tiesības.

L. Paegļkalna skaidro, ka terminam *"mājsaimniecība"* ir plašāks konteksts, bet šeit tiek runāts par diviem cilvēkiem un netiek paplašināts tvērums uz vairākiem cilvēkiem, kuriem jau ir kaut kāda aizsardzība. Uzsver, ka tiek runāts par divām pieaugušām personām, partneriem un šo cilvēku aizsardzība šobrīd nav noteikta, kas ir arī Satversmes tiesas sprieduma jēga un būtība, un argumentācijas sadaļa, ka likumdevējs nav ieraudzījis šīs divas pieaugušās personas un nav noteicis aizsardzību, līdz ar to tie ir dažādi tiesību jēdzieni.

E. Putra jautā, kāpēc Tieslietu ministrija neizskata iespēju šo jautājumu risināt Civilstāvokļa aktu likumā [Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likums] un kādi tam ir apsvērumi.

D. Palčevska atbild, ka tāpēc, ka šobrīd piedāvātā izvēle ir ļoti šaura un ļoti konkrēta, jo tiek runāts par divu pieaugušo personu gribu, apliecinot, ka viņām ir tuvas attiecības, un griba tiek fiksēta pie notāra, un, secinot, ka, griba tiks fiksēta pie notāra, tāpēc arī citās normās šādi grozījumi nav paredzēti un Notariāta likums ir attiecību dibinošais likums.

A. Judins atzinīgi vērtē J. Grasberga priekšlikumu, uzskatot to par ļoti labu ierosinājumu, par kuru noteikti ir jādomā, bet cita likuma kontekstā. Norāda, ka, runājot par nodokļiem, būtu pareizi pārskatīt pieeju un ņemt vērā mājsaimniecības ienākumus, kas būtu izdarāms, un ir loģiski. Norāda, ka tagad tiek runāts par partnerattiecībām un šeit ir uzsvērtas personiskas attiecības. Turpina, ka ir personiskas attiecības un ir mantiskas attiecības un attiecīgi, kad tiek runāts par partnerību, tiek uzsvērts, ka ir divi cilvēki, starp viņiem ir attiecības un, tai skaitā, ekonomiskās, bet ekonomiskās nav būtiskākās, bet, ja tiek runāts par mājsaimniecību, tad tur tieši mantiskais ir galvenais. Min piemēru par situāciju, kad divi cilvēki pēc laulības šķiršanas turpina dzīvot kopā, maksāt rēķinus un uzturēt māju, norādot, ka tur ir mājsaimniecība, bet neuzskata, ka šajā gadījumā vajadzētu iet plašāk un piešķirt tiesības, kādas ir paredzētas partnerības gadījumā. Ierosina šo jautājumu adresēt institūcijām, kas strādā ar nodokļiem, lai apsvērtu iespēju iestrādāt šādu regulējumu, bet attiecībā uz partnerību uzskata, ka arī nosaukumā ir svarīgi saglabāt personisku pieeju nevis fokusēties uz mantu.

G. Kūtris priekšlikumu uzskata par interesantu, norādot, ka *"Nacionālā apvienība"* šādu ideju virzīja arī iepriekš. Tieslietu ministrijas skaidrojumu neuzskata par īsti saprotamu. Turpina, ka ar partnerību viennozīmīgi tiek "vilkts" uz jēdzienu *"laulība"*, *"mājsaimniecība"* vairāk "velk" uz jēdzienu *"ģimene"*. Pauž nostāju, ka Satversmes tiesa sprieduma 14. punktā runāja par ģimenes aizsardzību, jo ģimenes var būt dažādas un ģimeņu aizsardzībai ir jābūt

neatkarīgi no tā, kā šī ģimene izskatās, tāpēc *"mājsaimniecība"* saturiski izskatās līdzīgi un uzskata, ka ģimenē var pievienoties vairāki cilvēki.
D. Ose jautā priekšlikuma autoram, vai gadījumā, ja šis priekšlikums tiek atbalstīts, ir paredzēta mājsaimniecības reģistrācija Fizisko personu reģistrā.
J. Grasbergs atbild, ka doma ir tāda, ka mājsaimniecība tiek reģistrēta, lai tā ir redzama un izgaismo tās lietas, par kurām tika runāts. Norāda, ka publiskajā telpā tiek stāstīts un šo likumprojektu pakotni mēģināts traktēt kā mājsaimniecību, uzskatot, ka patiesībā tas tā nemaz nav. Par ierakstīšanu Fizisko personu reģistrā nevar atbildēt un izklāsta piemēru par nozīmi, ja, piemēram, mazs bērns iet uz slimnīcu pie vecās mammas, tad, lai viņam nav nekādu problēmu, vai arī kad viņš mēģina nokārtot kādas lietas, piemēram, par abonentiem u.c. Min piemēru, ka pašam mājas pagalmā stāv bezsaimnieka manta – vectēva automašīna, kurš ir otrajā laulībā viņa vecaimammai, bet pēc nāves manta paliek par bezsaimnieka mantu, jo vairāk nav radinieku. Piebilst, ja tam ir nepieciešama mājsaimniecības reģistrācijas Fizisko personu reģistrā, tad tas ir jādara.
D. Ose saprotot, ka šajā gadījumā mājsaimniecībai ir jābūt reģistrētai Fizisko personu reģistrā, norāda, ka tas nozīmē, lai panāktu tiesisko aizsardzību, tad faktiski jebkurai ģimenei jāiet pie notāra slēgt notariālo aktu un reģistrēt savu mājsaimniecību Fizisko personu reģistrā, jo termins *"mājsaimniecība"* ir izmantots arī Civillikumā saistībā ar laulības institūtu, kurā ir pateikts, ka personām ir pienākums uzturēt šo mājsaimniecību. Turpina, kā jau Tieslietu ministrija arī norādīja, tas ir saistīts ar sociālo palīdzību, tātad trūcīgai personai vai maznodrošinātai personai šīs mājsaimniecības statuss ir svarīgs, lai noteiktu, kādā apmērā saņem sociālo palīdzību, kas nozīmē, ja mājsaimniecība kā kaut kāda apvienība nebūs reģistrēta Fizisko personu reģistrā, tādā gadījumā nebūs iespējams saņemt šos pakalpojumus. Uzsver, ka šis jautājums ir ārkārtīgi svarīgs arī jautājumos, kas ir saistīti ar vardarbības aizsardzību ģimenē, jo arī pie vardarbības aizsardzības ir pateikts, ka personas, kas dzīvo vienā mājsaimniecībā, var saņemt pagaidu aizsardzību, ko paredz tiesa, kas nozīmē, ja mājsaimniecība nebūs reģistrēta, tad personas, kas dzīvo kopā, šāda veida tiesisko instrumentu izmantot nevarēs. Norāda uz nepieciešamību saprast apjomu, kas ir domāts ar šo terminu, jo termins tiešām sevi jau ir piepildījis un ir definēts arī Sociālās palīdzības likumā [Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums].
E. Zelderis norāda, ka Civillikumā sadaļā par laulāto mantiskajām tiesībām vairākkārt ir lietots jēdziens *"kopīga mājsaimniecība"*, jautājot priekšlikuma iesniedzējam par šādu divu jēdzienu lietošanu, proti, vai tie sader kopā un neradīsies problēmas interpretācijā.
J. Grasbergs komentē, ka priekšlikumu iesniegšanas termiņš nebija sevišķi garš, tāpēc izpētīja tik, cik varēja paspēt pus dienas laikā. Norāda, ka pašlaik tiek pielāgoti atbalsti elektroenerģijai klasiski skatoties uz ģimeni – vīrs, sieva un bērni un uz to tas tiek attiecināts, bet, ja tur ir vecmāmiņa, tad vidējie ieņēmumi uz visiem netiek dalīti, tiek dalīts tikai uz šo vienu ģimeni, otru nepieskaitot klāt, piebilstot, ka tā ir atbilde uz jautājumu, kā tiek skatīts uz ģimeni. Informē, ka kopumā neatbalsta šo likumprojektu pakotni, bet mēģina to nedaudz pagriezt pareizākā virzienā. Norāda, ka šodien no Tieslietu ministrijas pārstāvjiem ir sadzirdējis, ka šis ir domāts kā divu cilvēku jeb partneru regulējums un tā nav domāta mājsaimniecība. Pauž viedokli, ka publiskajā telpā izskanējušie skaidrojumi, kas cenšas izskaidrot to kā mājsaimniecību, neatbilst patiesībai, jo tiek runāts par divu indivīdu attiecībām, kur nav nekāda sakara ar mājsaimniecību. Uzskata, ka pretargumentācija priekšlikumam ļoti labi izgaismo to, ka šis likums ir domāts par partneriem, proti, izveidot līdzīgu sistēmu, kāda darbojas starp laulātajiem un tas ir tas, ko frakcija *"Nacionālā apvienība"* neatbalsta. Uzsver frakcijas *"Nacionālā apvienība"* iepriekšējā Saeimā un arī šobrīd teikto, ka ir jāregulē tās attiecības, kas nav saregulētas. Saistībā ar jautājumiem, kas notiks ar esošo regulējumu un tiem, kas jau skaitās kā mājsaimniecība, norāda, ka tam regulējumam nav jāmainās, bet ir jāpievieno klāt tos ģimenes locekļus, kas palika ārpusē. Izsakās par Klimata un enerģētikas ministrijas darbu pie IT risinājuma par atlaidēm cilvēkiem, norādot, ka, paņemot datus no Fizisko personu reģistra, nevar "ielasīt" tos, kas vēl vienā mājsaimniecībā dzīvo un tie paliek ārpusē, līdz ar to sanāk, ka, iespējams, vienā mājā dzīvo

septiņas personas, bet ienākumi tiek dalīti tikai uz pieciem, uzsverot, ka šādiem gadījumiem piedāvātais būtu risinājums. Neapgalvo, ka viņa priekšlikumi uzreiz atrisina visas problēmas, norādot, ka pus dienas laikā nevarēja iziet cauri Civillikumam un citiem likumiem, saprotot, kurā vietās un kas ir ierakstīts. Piebilst, ka tā vienkārši ir virziena norādīšana.

L. Paegļkalna, atgriežoties pie konceptuālā jautājuma, par ko tika runāts iepriekšējā Komisijas sēdē, norāda uz nepieciešamību saprast, kāpēc tā nav laulība, proti, tā nav laulība tāpēc, ka tā nerisina attiecības starp šīm divām personām tieši, tur nav personisko attiecību elementu, nav arī šo personisko un mantisko attiecību elementu, faktiski tās ir attiecības, kur valsts kaut kādās tiesiskajās attiecībās iedarbojas, piešķir kaut kādas tiesības, proti, arī tām personām, kurām šobrīd tiesiskās aizsardzības nav. Runājot par tādu sociālo veidojumu kā mājsaimniecība, kas tiešām ir, norāda, ka tas prasa sociālo aizsardzību un tam ir Sociālo pakalpojumu likums [Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums], kurš arī, tostarp, ņem vērā mājsaimniecību kā veidojumu, domājot par maznodrošinātas vai trūcīgas personas statusu, kur ir sociālie pakalpojumi. Piebilst, ka, iespējams, var vēl domāt arī energoresursu kontekstā, tātad vēl kādi jautājumi, kur valsts nāk ar atbalstiem, kur šī mājsaimniecība arī būtu jāierauga. Turpina, ka attiecības starp tuviniekiem jau ir, gan attiecībā uz pacientu tiesību aizsardzību, gan attiecībā uz attaisnoto izdevumu starp bērniem un vecākiem, un tās attiecības jau šobrīd ir aizsargātas, savukārt starp diviem partneriem – nav, līdz ar to šeit ir piedāvāts regulējums zināmā mērā starp valsti un šiem diviem pieaugušajiem. Uzsver papildu aspektus, proti, pienākums, interešu konflikta aspekts, kreditoru vai parādnieku aizsardzības aspekts, kas tiek piedāvāts caur partnerību, jo attiecībā uz tuviem radiniekiem regulējums jau ir, bet cilvēki, kas faktiski dzīvo kopā, netiek redzēti. Norāda, ka kopā dzīvo ļoti daudz, arī jaunu cilvēku, arī, iespējams, tās ir kundzes, kas izvēlas dzīvot kopā, piebilstot, ka šeit intīmo attiecību aspekts nav būtisks.

E. Zelderis komentē, ka priekšlikumam īsti nevar saprast robežas, cik tālu tas sniedzas. Izsaka viedokli par vārdu lietojumu un attieksmi pret to. Uzsver, ka regulējums ir jānodefinē skaidri, proti, ko īsti tas ietver, lai interpretējot, nerodas problēmas ar saprašanu.

A. Judins uzsver, ka vārdiem ir nozīme, proti, partnerība – divi cilvēki noslēdz līgumu, bet, runājot par mājsaimniecību – tas ir stāvoklis. Norāda, ka tad diemžēl ir jāpiekrīt viedoklim, ka visām mājsaimniecībām ir jāiet un jāreģistrējas, jo citādāk sanāk tā, ka dažas piereģistrēsies un tiem būs tā īstā mājsaimniecība, bet citiem nebūs, jo nav reģistrēta. Uzskata, ka ir svarīgi saglabāt fokusu uz cilvēkiem, nevis statusu.

A. Krasta pilnībā pievienojas Tieslietu ministrijas pārstāves teiktajam, ka radinieku starpā jau šobrīd pastāv juridiskā aizsardzība un mājsaimniecības jēdziens patiešām pastāv un tiek izmantots, un tas ir plašāks. Piebilst, ka arī Juridiskā biroja pārstāve skaidroja, ka, šādu priekšlikumu atbalstot, drīzāk rastos neskaidrības un pat zināms apgrūtinājums piemērot līdz šim jau ieviesto jēdzienu *"mājsaimniecība"*. Aicina nepaplašināt šo tiesību institūtu, par ko tiek runāts šī likumprojekta kontekstā.

E. Teirumnieks pauž nostāju, ka, raugoties no mājsaimniecības viedokļa, jautājums attiecībās mazbērni-vecvecāki šobrīd pilnībā nav sakārtots. Uzskata, ka J. Grasberga priekšlikumu kopums ir krietni plašāks un sabiedrībai izdevīgumu vairāk nesošs nekā partnerība.

A. Judins aicina Juridiskā biroja pārstāvi sniegt viedokli.

D. Ose pauž Juridiskā biroja viedokli, norādot, ka priekšlikums radīs vairāk problēmu nekā skaidrību, līdz ar ko to nevar atbalstīt.

A. Judins rezumē, ka viedokļi ir izskanējuši un aicina ar balsojumu pieņemt lēmumu.

J. Grasbergs izsaka repliku pēc dzirdētā, piekrītot, ka, iespējams, rodas kādas juridiskās disonances, ierosinot traktējumam grozīt kādu vārdu. Norāda, ka vēlējies iezīmēt virzienu, jo parasti nosaukums parāda saturu un šajā gadījumā nav jautājums par to, ka kāds vārds patīk vai nepatīk. Piebilst, ja tiek runāts par partnerību, tad skaidri tiek definēts, ka tiek runāts par diviem cilvēkiem. Atkārtoti norāda, ka vēlējies nedaudz mainīt virzienu un runāt plašāk par mājsaimniecībām, un pēc tam, iespējams, būtu nepieciešami vēl citi grozījumi.

A. Judins aicina balsot par priekšlikumu.

Komisija balso par deputāta J.Grasberga priekšlikumu Nr.1.

Balsojuma rezultāts: par – "3", pret – "4", atturas – "2".
Komisija neatbalsta deputāta J.Grasberga priekšlikumu Nr.1.
Par frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr.2
A. Judins vērš uzmanību, ka šodien Komisijas sēdē netiek runāts par konceptuālām lietām, jo par tām tika diskutēts pirmajā lasījumā, un tas jau ir izlemts un nobalsots. Norāda, ka par priekšlikumu būs jābalso, aicinot neuzsākt diskusiju par konceptuālām lietām, jo priekšlikumu iesniegšanas mērķis ir pilnveidot likumprojektu. Dod vārdu iesniedzējam.
E. Tavars jautā, kurā brīdī viņam tad bija tiesības konceptuāli runāt un iesniegt priekšlikumus.
A. Judins atbild, ka pirmajā lasījumā notiek konceptu apspriešana. Attiecībā uz juridisko tehniku skaidro, ka bija Saeimas sēde un tajā bija iespēja pārliecināt kolēģus, ka [likumprojektu] nevajag atbalstīt, jo viss ir nepareizi, piebilstot, ka tas nav izdevies. Norāda, ka tagad nekas jauns netiek piedāvāts. Atsaucoties uz iesniegto priekšlikumu, norāda, ka iesniedzēja tiesības tiek respektētas un aicina E. Tavaru izteikties.
E. Tavars saistībā ar iesniegtajiem priekšlikumiem vēlas akcentēt dažas lietas, proti, nenoliedzami šī saistība jaunajam juridiskajam jēdzienam *"partnerība"* ir acīmredzams tiešs mēģinājums "apiet" Satversmes 110. pantā un Civillikuma regulējumā noteikto jēdzienu *"laulība, ģimene"* un tiek radīts jauns institūts jeb partnerība ar atsevišķās grupās līdzīgiem pienākumiem un tiesībām. Atsaucoties uz šīs dienas debatēm un arī tieslietu ministres uzstāšanos, tai skaitā, 31. oktobra raidījumā "*Rīta Panorāma"*, kurā tieslietu ministre pateica, ka šie iesniegtie priekšlikumi šobrīd ir minimumu minimums, jautā, ka vēlētos pajautāt tieslietu ministrei, ja viņa piedalītos sēdē, kas tad būtu optimālais un maksimums. Saistībā ar kolēģa jautājumu, kāpēc grozījumi ir Notariāta likumā, pauž nostāju, ka ir skaidrs, ka bija vēlme šo procesu risināt caur Civilstāvokļa aktu likumu [Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likums], bet to būtu daudz grūtāk pamatot. Norāda, ka, dzirdot arī kolēģus no *Zaļo un Zemnieku savienības*, kuriem šobrīd ir grūti turēt pozīciju, process būtu vēl sarežģītāks. Izsakās par civilstāvokļa aktu reģistrācijas kārtību. Norāda, ka šajā gadījumā civilstāvokļa akts faktiski tiek slēgts, tai skaitā, kā tieslietu ministre teica no Saeimas tribīnes, arī starp vīrieti un vīrieti, starp sievieti un sievieti, starp kuriem pastāv tuvas attiecības un, protams, notāram būs jāfiksē, kas ir šīs tuvas attiecības. Uzskata, ka visiem viss ir skaidrs, par ko tiek runāts. Raugoties arī pasaules pieredzē norāda, ka, ieviešot partnerības institūtu, nākamais solis relatīvi īsā laika periodā ir laulība starp viendzimuma pāriem un bērnu adopcija. Slēdzot savstarpēju aktu, cilvēki apliecina, ka viņiem ir personīgas, tuvas attiecības, viņi veido ģimeni. Norāda, ka, piemērām, pēc šāda institūta ieviešanas Beļģijā pēc vairākiem gadiem tika atļauta bērnu adopcija, ļoti līdzīga situācija ir arī Norvēģijā, Zviedrijā un Somijā. Norāda, ka, ieviešot šādu institūtu, faktiski tiek "apieti" Satversmē un Civilprocesa likumā noteiktie jēdzieni *"laulība un ģimene"*, pasakot, ka šī nav laulība, bet šis ir kaut kas cits un tas de facto, juridiski ir laulības klons. Turpina, ka priekšlikumi tika iesniegti tikai Notariāta likumā un netika iesniegti pavadošajos likumprojektos, jo ir zināms, ka problēmas pastāv viendzimuma pāriem un par to [frakcija "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija"] publiski ir runājusi, piemēram, slimnīcas jautājumi, mantiskās attiecības un dažādas citas savstarpējās attiecības, kuras teorētiski var noregulēt dažādos likumos, un pagājušā sasaukuma laikā tika veidotas darba grupas, apzinoties, kādi likumprojekti ir jāgroza. Atgādina, ka Satversmes tiesas lēmums jau bija izpildīts, grozot Darba likuma 155. pantu. Attiecīgi tāpēc ir frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikums izslēgt pantu Notariāta likumā, kas ievieš partnerības institūtu. Aicina veikt diskusiju par pārējiem pavadošajiem likumprojektiem, lai varētu vienkāršot attiecības ne tikai viendzimuma pāriem, bet arī citām mājsaimniecībām, kuras var vienkāršotās procedūras veikt nepieciešamās darbības – mantojuma tiesības, finansiālos jautājumus, veselības aprūpes saistošos jautājumus un citus jautājumus, kas šiem cilvēkiem ir aktuālas.

A. Judins ierosina par katru priekšlikumu pēc būtības runāt divas, trīs minūtes, nerīkojot sarunu apļus, uzsverot likumprojektu izskatīšanas pabeigšanas nepieciešamību, paredzot iespēju, runāt arī atkārtoti. Jautā par iebildumu esamību.
Iebildumus neviens neizsaka.
A. Judins atgādina, ka Saeimas vairākums konceptuāli atbalstīja šī institūta ieviešanu un šodien atkārtoti turpināt vispārīgu diskusiju būt vai nebūt tam, par ko vairākums lēmumu jau pieņēma, nav pamata. Norāda, ka respektē iesniedzēja tiesības un tādēļ nepārtrauca runātāju, bet neredz juridisko pamatu uzsākt atkārtotu diskusiju, līdz ar to piedāvā tagad diskusiju neuzsākt, bet ar balsojumu pieņemt lēmumu. Saistībā ar pausto par konceptu jautā Juridiskā biroja pārstāvei viedokli šajā sakarā un aicina izteikties arī par otro priekšlikumu.
D. Ose norāda, ka tas ir politiskās izšķiršanās jautājums.
A. Judins jautā, ja likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts, vai, izskatot otrajā lasījumā, ir jāatkārto diskusija par konceptuālām lietām.
D. Ose norāda, ka ir priekšlikums, par kuru ir jābalso, līdz ar to tas ir jautājums balsojumam.
A. Judins apstiprina, ka balsot ir nepieciešams.
L. Paegļkalna sniedz komentāru par to, kāpēc partnerība nav laulība, norādot uz nepieciešamību paskatīties uz partnerības institūta jēdzienu, lai saprastu, kādas tiesiskās attiecības izriet šiem diviem pieaugušajiem, kuriem obligāti nav jābūt viendzimuma personām un tās var būt arī dažāda dzimuma personas, kas absolūti nav kritērijs tam, vai partnerības institūts ir attiecināms vai nav. Saistībā ar normu norāda, ka norma noteic to, ka divas pilngadīgas personas kopā personīgi ierodas pie zvērināta notāra un apliecina, kas ir tāds zināmā mērā deklarēšanas pienākums, proti, tās apliecina, ka tām ir nodoms būt kopā. Savukārt, ja lūkojamies uz laulāto institūtu, par ko runā Civillikuma Ģimenes tiesību daļa, tad trešajā apakšnodaļā ir ļoti izsvērti aprakstītas, kādas ir laulāto personiskās attiecības un, pirmkārt, jau savstarpējs pienākums būt savstarpēji uzticīgiem kopā dzīvot, uzsverot, ka tāda sakramenta vai pienākuma partnerībā nav. Par laulības institūtu turpina, ka likumdevējs jau ir noteicis gan sekas attiecībā uz pirmslaulības uzvārda paturēšanu vai otra laulātā uzvārda ņemšanu, gan viņu mantiskās attiecības mājsaimniecības ietvarā, gan viņu attiecības pēc šķiršanās, kādā veidā rūpējas, kas notiek ar kopīgu mantu, proti, ir ļoti detalizētas laulāto personiskās un mantiskās attiecības, kas ir šo divu cilvēku savstarpējās attiecības. Uzsver, ka partnerības regulējums klusē par šīm divu cilvēku attiecībām, tas to nerisina, bet tās risina attiecības starp šiem diviem partneriem un valsti, tātad savā būtībā tās ir publiski tiesiskas attiecības. Norāda, ka līdz ar to paralēļu vilkšana nav pamatota un Civillikums šajā pakotnē vispār netiek aplūkots.
E. Tavars norāda, ka Tieslietu ministrijas piedāvātā versija definē partnerattiecību institūtu, ar to saprotot divu pilngadīgu fizisku personu tuvas personiskas attiecības, kopīga saimniecība ar nolūku rūpēties par to, kā arī gādāt un atbalstīt vienam otru, ko reģistrē zvērināts notārs, tādējādi sastādot attiecīgo aktu, līdzīgi kā tas ir laulības gadījumā. Turpina, ka, balstoties uz šo reģistrācijas aktu, vēlāk tiek izveidota ģimene, norādot, ka tie ir tādi paši pirmie soļi kā laulības jēdzienā. Piebilst, ka šeit tas netiek saukts par laulību, bet par partnerību. Pauž viedokli, ka, ja to sauktu par laulību, tad būtu jāgroza pilnīgi citi likumi, tai skaitā, jādefinē Satversmē un Civilprocesa likumā. Turpina, ka, ieviešot šādu reģistrācijas institūtu līdzīgu laulības institūtam, rastos reālas pretrunas Civillikumā noteiktajam, ka ir aizliegta laulība starp viena dzimuma personām – 35. panta otrais teikums. Pauž nostāju, ka šajā gadījumā tiek radīts vienkāršāks klons un kā tieslietu ministre publiski uzstājoties 31. oktobra raidījumā *"Rīta Panorāma"* teica, ka tas ir minimumu minimums. Uzskata par nekorektu Komisijas vadītāja norādīto, ka, iesniedzot priekšlikumus, nav tiesību debatēt pēc būtības. Uzsver, ka katram deputātam, iesniedzot priekšlikumus, īpaši ievērojot, ka tie ir frakcijas vārdā iesniegti, ir tiesības debatēt pēc būtības. Norāda, ka viņam ir tiesības saņemt atbildi no Tieslietu ministrijas pārstāvjiem, kas būtu optimālais lielums, ja šis regulējums ir minimumu minimums.
A. Judins, atbildot, norāda, ka E. Tavars netraucēti ir runājis divas reizes gandrīz desmit minūtes, līdz ar to teikt, ka tiesības tika ierobežotas, ir nepamatoti. Atkārto teikto, proti,

jautājums, par kuru vairākums pieņēma lēmumu, protams, var tikt pārskatīts, bet otrais lasījums ir domāts, lai pilnveidotu likumprojektu nevis, lai atceltu pirms dažām dienām pieņemto. **A. Judins** piedāvā ar balsojumu pieņemt lēmumu par priekšlikumu.
Komisija balso par frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr.2.
Balsojuma rezultāts: par – "4", pret – "6", atturas – "0".
(Viens deputāts balso attālināti).
Komisija neatbalsta frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr.2.
Par deputāta J.Grasberga priekšlikumu Nr.3
J. Grasbergs norāda, ka priekšlikums izrietētu no nosaukuma maiņas, proti, virziena maiņas, kad netiktu runāts vairāk par viendzimuma pāru regulējumu, piebilstot, ka divu atšķirīgu dzimumu pāriem ir iespēja reģistrēt savu savienību gan dzimtsarakstu nodaļā, gan baznīcā. Norāda, ka, ja ir politiskā izšķiršanās, ka netiek izvēlēts mājsaimniecības regulējuma ceļš, tad šim priekšlikumam vairāk nav nozīmes.
A. Judins jautā, vai J. Grasbergs vēlas atsaukt priekšlikumu.
J. Grasbergs atsauc priekšlikumu Nr.3.
Deputāta J.Grasberga priekšlikums ir atsaukts Nr.3.
Par deputāta J.Grasberga priekšlikumu Nr.4
J. Grasbergs norāda, ka, iepazīstoties ar Satversmes tiesas nolēmumu, tajā nebija vārds *"tuvas"* un tajā bija norādīts, ka starp personām var veidoties attiecības un tādēļ vajadzīga regulācija. Uzskata, ka vārds *"tuvas"* liecina un pietuvina pakotni laulībai, tāpēc iesniedza priekšlikumu, lai attālinātos no tā. Saprot, ka šī ir politiskā vienošanās, ka notiek došanās laulības virzienā, arī pēc tieslietu ministres izteikumiem, ka tas ir minimums. Aicina atbalstīt priekšlikumu.
A. Judins aicina Juridiskā biroja pārstāvi sniegt viedokli.
D. Ose attiecībā uz terminu *"tuvas"* uzsver, ka šeit tomēr ir šī kopēja vēlme rūpēties vienam par otru, kas arī ir attiecīgi 107.^{2} pantā ietvertais jēdziens un šajā situācijā personas, protams, gādā viena par otru, rūpējas, un tāds ir tas mērķis – radīt kopīgu saimniecību, un šeit nav noteikti jābūt saistībā ar laulību institūtu, bet šeit ir runa arī par to, ka personas dzīvo, vada kopīgu saimniecību un viņām ir kopīgi mērķi, ko viņas vēlas realizēt. Uzsver, ka šeit nav jebkuras personiskas attiecības. Atsaucas uz *tezaurā* doto definējumu, ko nozīmē *"personiskas attiecības"*, izslēdzot vārdu *"tuvas"*, proti, subjektīvi pārdzīvojumi, cilvēku savstarpējā saistība, kas objektīvi izpaužas saskarsmē, norādot, ka tātad šajā gadījumā tas būs aptuveni nepateikt neko par to, kā viņi kopā sadarbojas. Piebilst, ka, atstājot tikai *"personiskas attiecības"*, var būt tieši pretēji, piemēram, *bosings* un *mobings* zināmā mērā arī ir personiskas attiecības, bet šeit ir uzsvars tieši uz sadarbību, uz tuvām personiskām attiecībām, rūpēm un gādību vienam par otru.
A. Judins aicina Tieslietu ministrijas pārstāvi izteikt viedokli par priekšlikumu.
L. Paegļkalna komentē, ka D. Ose jau sniedza skaidrojumu un nav vērts kavēt laiku. Piebilst, ka tas tiešām parāda šo attiecību tuvumu, bet to neviens nemēra, tas ir personu apliecinājums.
A. Judins aicina balsot par priekšlikumu.
Komisija balso par deputāta J.Grasberga priekšlikumu Nr.4.
Balsojuma rezultāts: par – "4", pret – "5", atturas – "1".
(Viens deputāts balso attālināti).
Komisija neatbalsta deputāta J.Grasberga priekšlikumu Nr.4.
Par frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr.5
A. Judins dod vārdu iesniedzēju pārstāvim.
E. Tavars informē, ka šeit ir ļoti līdzīgi, kā jau tika izklāstīts pie otrā priekšlikuma, arī šajā gadījumā ir aicinājums izslēgt konkrēto pantu, apzinoties, ka partnerības institūts tiek virzīts lielā steigā, nav pārdomāts un kā minimums ir ļoti nopietni uzlabojams.
A. Judins aicina balsot par priekšlikumu.

Komisija balso par frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr.5.
Balsojuma rezultāts: par – "4", pret – "6", atturas – "0".
(Viens deputāts balso attālināti).
Komisija neatbalsta frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr.5.
Par deputāta J.Grasberga priekšlikumu Nr.6
J. Grasbergs norāda, ka attiecības starp brāļiem un māsām var būt, ka ir noregulētas taisnā līnijā, bet nepiekrīt, ka tās ir noregulētas attiecībā uz pusbrāļiem un pusmāsām. Piebilst, ka, juridiski pierādīt, ka persona ir pusmāsa un viņu ātri ielaidīs, piemēram, slimnīcā, it sevišķi, ja atšķiras uzvārdi, nav tik vienkārši. Norāda, ka priekšlikums izriet no tā, ka tai būtu jābūt mājsaimniecībai, nevis laulības analogam.
A. Judins aicina Juridiskā biroja pārstāvi sniegt viedokli.
D. Ose informē, ka Juridiskā biroja ieskatā attiecīgais priekšlikums arī nebūtu atbalstāms, jo arī termins *"pusbrāļi"* un *"pusmāsas"* šajā gadījumā norāda uz radniecību kā tādu, bet runa jau ir nevis pa taisno līniju, bet vairāk uz sānu līniju vērstu, un līdz ar to nevajadzētu izslēgt arī šāda veida norādi.
G. Kūtris pauž viedokli, ka šajā gadījumā J. Grasberga priekšlikums ir labs, lai uzsvērtu, ka šī nav laulība. Nesaskata problēmu, ka pusmāsas, pusbrāļi, divas māsas noreģistrē partnerību, kaut vai tamdēļ, lai pēc miršanas otrs saņemtu pensiju, jo likumi to neparedz.
A. Judins atkārto savu ierosinājumu, proti, Juridiskās komisijas vārdā nosūtīt vēstules atbildīgām iestādēm par vārdu *"mājsaimniecība"*, jo tas ir turpinājums J. Grasberga pieteiktajam jautājumam, kas ir ļoti svarīgs, bet tas nav jautājums, kas būtu skatāms saistībā ar partnerību. Saistībā ar minēto par vēstules nosūtīšanu aicina kolēģus paust viedokļus un atbalsta esamības gadījumā vēstules nosūtīšana ministrijām būtu apsverama, proti, vai mājsaimniecība ir pietiekami aizsargāta. **A. Judins** aicina balsot par priekšlikumu.
Komisija balso par deputāta J.Grasberga priekšlikumu Nr.6.
Balsojuma rezultāts: par – "6", pret – "3", atturas – "1".
(Viens deputāts balso attālināti).
Komisija atbalsta deputāta J.Grasberga priekšlikumu Nr.6.
Par frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr.7
A. Judins dod vārdu iesniedzēju pārstāvim.
E. Tavars norāda, ka priekšlikums zināmā mērā ir saistīts ar iepriekšējiem priekšlikumiem, jo šajā gadījumā acīmredzami iztrūkst skaidrojums kā zvērināts notārs pierāda šo cilvēku vēlmi slēgt tuvas personiskas attiecības un reģistrēt partnerību, rūpēties par kopīgu saimniecību, gādāt un atbalstīt vienam otru. Uzsver, ka frakcijas ieskatā ir nepieciešami nepārprotami kritēriji.
A. Judins aicina balsot par priekšlikumu.
Komisija balso par frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr.7.
Balsojuma rezultāts: par – "4", pret – "6", atturas – "0".
(Viens deputāts balso attālināti).
Komisija neatbalsta frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr.7.
Par deputāta J.Grasberga priekšlikumu Nr.8
J. Grasbergs informē, ka ar priekšlikumu tiek "ieiets" jautājumā no cita skatpunkta, proti, ne par mājsaimniecību, bet vairāk par imigrācijas jautājumiem. Atsaucoties uz to, ka ir skaidri nodefinēts, ka šis ir minimumu minimums, kas nozīmē, ka tiks virzīti soļi uz priekšu, un imigrācijas jautājums būtu ļoti svarīgs. Uzskata par svarīgu, lai notārs, slēdzot šo savienību, iepazīstas ar pilsonību. Norāda, ka, skatoties uz laulību, tas arī bija veids, kā iegūt uzturēšanās iespēju, uzskatot, ka ar sava dzimuma pārstāvi ir vieglāk vienoties par fiktīvu lietu nekā ar pretējā dzimuma pārstāvi. Piebilst, ka šo vēlāk varētu arī izmantot kā nelegālās imigrācijas

legalizēšanos, tāpēc būtu svarīgi, lai notārs iepazīstas ar pilsonību, ko piereģistrē, lai pēc tam šīs personas, kas reģistrējušas partnerību, nepieprasītu arī uzturēšanās atļauju, jo, iespējams, partnerība ir fiktīva un neredz, kā to varētu kontrolēt.
A. Judins atbalsta priekšlikuma mērķi, uzsverot, ka svarīgi nepieļaut situāciju, ka kādu tiesisko instrumentu izmantotu, lai sasniegtu nelegālus mērķus. Tomēr nepiekrīt, ka viena dzimuma cilvēkiem ir vieglāk vienoties par kādu nelikumīgo darbību izdarīšanu, nekā dažāda dzimuma cilvēkiem. Uzsver, ka godīgums nav atkarīgs no dzimuma. Aicina Juridiskā biroja pārstāvi izteikties par priekšlikuma būtību.
D. Ose jautā priekšlikuma autoram, vai tiek piedāvāts pievienot personu apliecinoša dokumenta kopiju kā notariālā akta neatņemamu sastāvdaļu.
J. Grasbergs apstiprinoši atbild, ka tas būtu kā apliecinājums, kuras valsts pilsonis tad ir šī cita persona.
D. Ose jautā, kāda loma ir tieši šim personu apliecinošam dokumentam, ja pase vai ID karte ik pēc laika tiek mainīta, proti, kāds ir nolūks tieši šī dokumenta pievienošanai, vai nepietiek ar to, ka tas tiek uzrādīts notāram, taisot notariālo aktu.
J. Grasbergs atbild, ka, iespējams, ka pietiktu un tas vienkārši bija drošībai, ka notāram ir pēc tam nevis tikai redzētais, ko viņš apliecina mutvārdos, bet reāli ir arī kopija, ja pēc tam ir kādi apstrīdējumi, ka šī persona patiešām ir uzrādījusi, piemēram, Palestīnas pasi, un tad visiem ir skaidri redzams, kas tur ir bijis. Piebilst, ka tādēļ ir šis ieraksts par to, ka pievieno kopiju, proti, kā lietisko pierādījumu.
A. Judins aicina Latvijas Zvērinātu notāru padomes pārstāvi sniegt viedokli.
G. Litvins uzskata, ka šāda nepieciešamība nav vajadzīga, jo pirms partnerības reģistrācijas notārs ārzemnieku vienmēr ierakstīs Fizisko personu reģistrā un, tur reģistrējot, notārs jau ieraksta pilsonību.
A. Judins aicina Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes pārstāvi sniegt komentāru.
M. Zvaune piekrīt G. Litvina teiktajam. Norāda, ka saistītajā Fizisko personu reģistra likumprojektā ir paredzēts, ka par šiem ārzemniekiem ziņas tiks iekļautas Fizisko personu reģistrā, attiecīgi arī tur ziņas tiek iekļautas no uzrādītajiem dokumentiem, un visi dokumenti, ko personas iesniedz, netiek uzkrāti, tātad darbinieks pārbauda šo dokumentu un no dokumentiem iekļauj ziņas un fiksē dokumenta datus. Nedomā, ka no personu datu apstrādes viedokļa, būtu pamats uzglabāt personu apliecinoša dokumenta kopiju. Attiecībā uz Imigrācijas likumu norāda, ka uz šodienu nav paredzēta uzturēšanās atļaujas saņemšana partnerattiecību gadījumā un likumprojektu paketē tāda likumprojekta nav.
A. Judins atzīmē, ka no dzirdētā saprot, ka informācija par pilsonību reģistrā būs.
M. Zvaune apstiprinoši atbild.
A. Judins aicina balsot par priekšlikumu.
Komisija balso par deputāta J.Grasberga priekšlikumu Nr.8.
Balsojuma rezultāts: par – "4", pret – "6", atturas – "0".
(Viens deputāts balso attālināti).
Komisija neatbalsta deputāta J.Grasberga priekšlikumu Nr.8.
Par deputāta J.Grasberga priekšlikumu Nr.9
J. Grasbergs neredz vajadzību, kādēļ būtu jāraksta, ka, ja personas koda nav, tad tikai norāda dzimšanas gadu, dienu un mēnesi. Atsaucoties uz minēto, ka šādā veidā nevar iegūt naturalizēšanos norāda, ka tad jau visām personām ir personas kods. Piebilst, ka tas vairāk ir jautājums, kādēļ ir jābūt šādai piebildei par to, ja nav personas koda, tad ieraksta dzimšanas gadu, dienu un mēnesi.
A. Judins dod vārdu Latvijas Zvērinātu notāru padomes pārstāvim.
G. Litvins komentē, ka tā ir vispārīga klauzula Notariāta likumā, proti, ja nav šī personas koda, tad ieraksta dzimšanas datus, bet šajā gadījumā, kā jau tika minēts, šīs personas vienmēr būs reģistrētas kā ārzemnieki Latvijā, līdz ar to viņiem vienmēr būs šis ārzemnieka personas kods. Piebilst, ka no tāda viedokļa raugoties varētu arī nebūt, tas neradītu nekādas problēmas.
G. Kūtris norāda, ka līdz šim bieži likumos tas tiek ielikts, piebilstot, ka Fizisko personu reģistrā taču persona tiek reģistrēta.

D. Palčevska skaidro, ka šis ir ļoti klasisks formulējums – tas, kādā veidā tiek identificētas personas. Turpina, ka mūsu valsts personas vai tās, kuras jau parādās Fizisko personu reģistrā, uzreiz var identificēt pēc personas vārda, uzvārda un personas koda, bet gadījumos, kad, ir runa par ārvalstniekiem, tad viņiem var arī nebūt personas kods, un viņi var arī atnākt pirmo reizi pie notāra, nebūdami reģistrēti iepriekš Fizisko personu reģistrā un šīs dzimšanas gads, diena un mēnesis ir uzskatāms par atsauces punktu, personas datu kopu, kas ļauj identificēt šo konkrēto personu, nesajaukt citu ar tādu pašu vārdu un uzvārdu, kas varbūt arī figurē kādā citā notariālajā aktā.

A. Judins norāda, ka viņam nav šaubu, ka notāri iekļautu šo informāciju, lai būtu iespēja identificēt personu, pat ja tas nebūtu paredzēts likumā. Piebilst, ka šī ir vispārīga klauzula. Norāda, ka var paskatīties visos likumos, kur tāds formulējums ir, un noteikt, ka turpmāk, ja gribi kādu komunikāciju ar valsts institūciju, sākumā noformē personas kodu, bet neuzskata, ka kontekstā ar šo likumu vajadzētu taisīt izņēmumu. Piedāvā atstāt normu, kāda tā ir, jo tā informācija nekādā gadījumā netraucēs.

A. Judins aicina balsot par priekšlikumu.

Komisija balso par deputāta J.Grasberga priekšlikumu Nr.9.

Balsojuma rezultāts: par – "4", pret – "6", atturas – "0".

(Viens deputāts balso attālināti).

Komisija neatbalsta deputāta J.Grasberga priekšlikumu Nr.9.

Par frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr. 10

E. Tavars skaidro, ka priekšlikums Nr. 10 (arī priekšlikums Nr. 11 un Nr. 12) ir saistīts ar frakcijas piedāvājumu izslēgt partnerības institūtu no likumprojekta.

A. Judins aicina balsot par priekšlikumu Nr. 10.

Komisija balso par frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr. 10.

Balsojuma rezultāts: par – "4"; pret – "6", atturas –"0".

(Viens deputāts balso attālināti.)

Komisija nolemj neatbalstīt frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr. 10.

Par frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr. 11

A. Judins vērš uzmanību, ka priekšlikums ir analogs priekšlikumam Nr. 10. Aicina balsot par priekšlikumu Nr. 11.

Komisija balso par frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr. 11.

Balsojuma rezultāts: par – "4"; pret – "6"; atturas –"0".

(Viens deputāts balso attālināti.)

Komisija nolemj neatbalstīt frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr. 11.

Par frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr. 12

A. Judins vērš uzmanību, ka priekšlikums ir analogs priekšlikumam Nr. 10 un Nr. 11. Aicina balsot par priekšlikumu Nr. 12.

Komisija balso par frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr. 12.

Balsojuma rezultāts: par – "4"; pret – "6"; atturas –"0".

(Viens deputāts balso attālināti.)

Komisija nolemj neatbalstīt frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikumu Nr. 12.

Par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 13

J. Grasbergs, ņemot vērā, ka *"partnerība"* netika aizstāta ar *"mājsaimniecību"*, norāda, ka priekšlikums Nr. 13 ir zaudējis jēgu. Piebilst, ka doma bija skaidri nodefinēt, ka

"mājsaimniecība" nav pielīdzināma laulībai. Ņemot vērā, ka Saeimas sēdē tiks balsots par priekšlikumu aizstāt jēdzienu *"partnerība"* ar jēdzienu *"mājsaimniecība"*, priekšlikumu neatsauc.
A. Judins aicina balsot par priekšlikumu Nr. 13.
Komisija balso par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 13.
Balsojuma rezultāts: par – "4"; pret – "6"; atturas –"0".
(Viens deputāts balso attālināti.)
Komisija nolemj neatbalstīt deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 13.
Par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 14
J. Grasbergs norāda, ka mērķis ir skaidri nodefinēt, ka *"partnerība"* nav pielīdzināma laulībai. Vērš uzmanību tieslietu ministres izteikumiem, ka piedāvātā likumprojektu pakotne ir minimālais regulējums, kas liek noprast, ka process turpināsies, līdz tiks sasniegts optimālais variants.
G. Kūtris atbalsta priekšlikumu.
A. Judins norāda, ka no juridiskās tehnikas viedokļa nav pareizi uzskaitīt, ko nedod partnerība.
D. Ose piekrīt, ka negatīvais uzskaitījums nav atbalstāms no juridiskās tehnikas viedokļa. Turklāt akcentē piedāvātā regulējuma atrašanās vietu: normu ir paredzēts iekļaut Notariāta likuma sadaļā "Notariālo aktu par partnerību vai tās izbeigšanu taisīšana", līdz ar to rodas jautājums, vai tā būs notariāla akta būtiska sastāvdaļa.
J. Grasbergs skaidro, ka doma ir "novilkt sarkanās līnijas", lai apgrūtinātu turpmākās iespējas grozīt likumus, lai tuvinātu partnerības institūtu laulībai.
G. Daudze norāda, ka publiski (tieslietu ministre; debates Saeimas sēdē pie pirmā lasījuma) tiek pasniegts, ka partnerība nav pielīdzināma laulībai, līdz ar to nesaskata šķēršļus to skaidri noteikt likumā. Atbalsta priekšlikumu.
D. Ose aicina uzklausīt Latvijas Zvērinātu notāru padomes pārstāvi.
G. Litvins atzīst, ka piedāvātā norma ir materiālo tiesību norma, savukārt Notariāta likums vairāk risina procesuālus jautājumus. Vienlaikus atzīst, ka tā ir likumdevēja izšķiršanās par šādas normas iekļaušanu. Gadījumā, ja šāda norma tiktu iekļauta, tad notārs, taisot notariālu aktu, izskaidros, ka likumdevējs ir paredzējis, ka partnerība nav pielīdzināma laulībai.
A. Judins atzīst normu par deklaratīvu, lūdz Tieslietu ministrijas viedokli.
L. Paegļkalna atzīst, ka nav skaidrs, kādas sekas būs šādai normai; ko darīs notārs. Runājot par laulību, uzsver, ka šajā likumprojektu pakotnē Civillikums vispār netiek aplūkots, partnerība nevar kļūt par laulību, neizdarot grozījumus, kas to padarītu par laulību. Papildina, ka šie grozījumi partnerību pat nepietuvina laulības institūtam, tiem ir pavisam cits saturs – divu personu attiecības ar valsti.
G. Kūtris norāda, ka likums ir politiskās gribas iemiesošana vārdos, līdz ar to, ja publiski šādi apgalvojumi izskan, bet Civillikumā tas nav ierakstīts, tad uzskata, ka, lai nerastos šaubas, tas var tikt ierakstīts Notariāta likumā. Piedāvā šo teikumu iekļaut likumprojekta 1. pantā (piedāvātais 107.[12] pants) kā pēdējo teikumu.
A. Judins precizē, vai G. Kūtris piedāvā izstrādāt Komisijas priekšlikumu.
G. Kūtris aicina izstrādāt Komisijas priekšlikumu, ja Komisijā būs atbalsts konkrētajam priekšlikumam pēc satura.
E. Zelderis jautā, vai tā ir deklaratīva norma, proti, kāds ir normas mērķis.
J. Grasbergs definē piedāvātās normas mērķi: tas ir vēstījums sabiedrībai, likuma gars. Šis un nākamie priekšlikumi (Nr. 15., Nr. 16., Nr. 17., Nr. 18.) norāda, kas netiks darīts uz priekšu, jo tieslietu ministre publiski ir paudusi, ka piedāvātie grozījumi ir minimums, pirmais solis, līdz ar ko ir skaidrs, ka grozījumi nākotnē tiks veikti. Turpina, ka priekšlikumi paredz nostiprināt robežas, ka arī turpmāk no likumdevēja puses netiks veikti grozījumi, kas pielīdzinātu partnerību laulībai.
A. Judins uzskata, ka gadījumā, ja deputāti vēlas demonstrēt apņemšanos negrozīt likumus veidā, kas pielīdzinātu partnerību laulībai, tad piemērotākā forma šādas apņemšanās izteikšanai būtu Saeimas paziņojums. Saskata riskus.

L. Paegļkalna skaidro, ka normu piemērotāji interpretē tiesību normas gan sistēmā, gan klausoties Saeimas komisijās, Saeimas sēdēs notiekošās diskusijas, ņemot vērā vēsturisko interpretāciju, līdz ar to uzskata, ka jau ir dots pietiekami skaidrs signāls, ka partnerība nav laulība, piepildot ar saturu partnerības institūta tvērumu.
A. Judins aicina balsot par atbalstu idejai Notariāta likumā ietvert atrunu: "Partnerība nav pielīdzināma laulībai."
Komisija balso par atbalstu idejai Notariāta likumā ietvert atrunu: "Partnerība nav pielīdzināma laulībai."
Balsojuma rezultāts: par – "6" (Komisija neturpina balsojumu, jo vairākums deputātu ir nobalsojuši "par" idejas atbalstīšanu).
Komisija nolemj atbalstīt ideju Notariāta likumā ietvert atrunu: "Partnerība nav pielīdzināma laulībai."
A. Judins aicina G. Kūtri izteikt savu piedāvājumu attiecībā uz atbalstītās atrunas atrašanās vietu likumā.
G. Kūtris piedāvā atrunu iekļaut 107^{12}. pantā kā otro teikumu, izstrādājot Komisijas priekšlikumu. Aicina sākotnēji lemt par pārējiem J. Grasberga priekšlikumiem, kuriem ir līdzīga doma [Nr. 15; Nr. 16; Nr. 17; Nr. 18].
Komisija atliek deputāta Jāņa Grasberga priekšlikuma Nr. 14 izskatīšanu.
Par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 15
J. Grasbergs atzīst, ka priekšlikums nav aktuāls, jo Komisija neatbalstīja jēdziena *"partnerība"* aizstāšanu ar jēdzienu *"mājsaimniecība"*.
A. Judins atkārtoti vērš uzmanību, ka šāds negatīvs uzskaitījums nav korekts no juridiskās tehnikas viedokļa.
Komisija balso par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 15.
Balsojuma rezultāts: par – "3"; pret – "5"; atturas – "1".
Komisija nolemj neatbalstīt deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 15.
Par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 16
J. Grasbergs uzskata, ka fiktīvu partnerību viena dzimuma pārstāvjiem ir vienkāršāk noslēgt, nekā pretējā dzimuma pārstāvjiem, līdz ar to saskata riskus un aicina nostiprināt likumā, ka uz partnerību nav attiecināmas Imigrācijas likumā paredzētās tiesības uz ģimenes apvienošanu.
D. Ose vērš uzmanību, ka Imigrācijas likumā nav sastopams termins "tiesības uz ģimenes apvienošanu", līdz ar to, atbalsta gadījumā, tas būs neskaidrs, deklaratīvs apgalvojums, kuru nebūs iespējams piemērot praksē.
Komisija balso par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 16.
Balsojuma rezultāts: par – "3"; pret – "6", atturas – "0".
Komisija nolemj neatbalstīt deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 16.
Par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 17
J. Grasbers norāda, ka priekšlikuma mērķis ir pateikt, ka nākotnē netiks grozīti likumi tā, lai partnerība dotu iespēju īstenot adopciju – priekšlikums paredz stiprinātu domu, ka likumdevējs partnerības regulējumu nav paredzējis kā laulības analogu.
G. Kūtris jautā Tieslietu ministrijai, vai viens cilvēks var adoptēt bērnu?
L. Paegļkalna atbild apstiprinoši.
J. Grasbergs atkārtoti akcentē *"partnerības"* nošķiršanu no *"laulības"* – viendzimuma pāriem nav ļauts adoptēt, bet kā indivīdi viņi to var darīt. Šis priekšlikums paredz, ka *"partnerība"* arī nākotnē nedos tiesības uz adopciju.
L. Paegļkalna norāda, ka ir skaidrs, ka *"partnerība'* pati par sevi arī nedod tiesības uz adopciju. Turpina, ka adopcijas jautājumi tiek risināti Civillikumā, bet kā jau tika uzsvērts – Civillikums netiek grozīts. Aicina neatbalstīt priekšlikumu.
A. Judins aicina balsot par priekšlikumu Nr. 17.
Komisija balso par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 17.
Balsojuma rezultāts: par – "3"; pret – "6", atturas – "0".
Komisija nolemj neatbalstīt deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 17.
Par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 18

A. Judins saprot priekšlikuma mērķi, bet uzskata, ka Saeimas apņemšanās nepiešķirt šīs un iepriekš minētās tiesības *"partneriem"* var tikt nodefinēta ar Saeimas paziņojumu vai ierakstu Civillikumā, bet nesaskata pamatu šādai normai Notariāta likumā.
E. Putra piemin Vekseļu likumu, kas arī nosaka noteiktu kārtību pie notāra, bet uzsver, ka tas ir atsevišķs likums, līdz ar to jautā, kāpēc partnerības institūta ieviešanai netiek izstrādāts atsevišķs, speciāls likums?
A. Judins aicina balsot par priekšlikumu Nr. 18.
Komisija balso par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 18.
Balsojuma rezultāts: par – "3"; pret – "6", atturas – "0".
Komisija nolemj neatbalstīt deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 18.
A. Judins aicina atgriezties pie priekšlikuma Nr. 14. Atgādina, ka Komisijas vairākums ir atbalstījis atrunas – partnerība nav pielīdzināma laulībai – iekļaušanu likumā, bet G. Kūtris aicināja to iestrādāt citā vietā likumā, atšķirīgā no J. Grasberga piedāvājuma priekšlikumā Nr. 14. Aicina G. Kūtri izklāstīt savu domu.
G. Kūtris piedāvā atrunu iekļaut 107^{12}. pantā kā otro teikumu.
A. Judins formulē iespējamā Komisijas priekšlikuma redakciju: "Papildināt 107^{12}. pantu ar otro teikumu šādā redakcijā: "Partnerība nav pielīdzināma laulībai."" Aicina balsot par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 14. Vienlaikus vērš uzmanību, ka gadījumā, ja Komisija atbalstīs priekšlikumu Nr. 14, Komisijas priekšlikums netiks izstrādāts, bet atruna tiks iekļauta J. Grasberga priekšlikumā Nr. 14 piedāvātajā vietā [kā atsevišķs pants].
Komisija balso par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 14.
Balsojuma rezultāts: par – "1"; pret – "5", atturas – "3".
Komisija nolemj neatbalstīt deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 14.
A. Judins aicina balsot par Komisijas priekšlikumu.
Komisija balso par Komisijas priekšlikuma izstrādi.
Balsojuma rezultāts: par – "6"; pret – "3"; atturas – "0".
Komisija nolemj izstrādāt Juridiskās komisijas priekšlikumu šādā redakcijā: "Papildināt likumprojekta pirmajā pantā izteikto $107.^{12}$ pantu ar teikumu šādā redakcijā: "Partnerība nav pielīdzināma laulībai.""
A. Judins aicina balsot par likumprojektu "Grozījumi Notariāta likumā" (Nr. 412/Lp14).
Komisija balso par likumprojektu "Grozījumi Notariāta likumā" (Nr. 412/Lp14) un tā nodošanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā (galīgajā) lasījumā.
Balsojuma rezultāts: par – "6"; pret – "3", atturas – "0".
Komisija nolemj atbalstīt likumprojektu "Grozījumi Notariāta likumā" (Nr. 412/Lp14) un tā nodošanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā (galīgajā) lasījumā.
Ziņotājs – A. Judins.

2.
Likumprojekta "Grozījumi Fizisko personu reģistra likumā" (Nr. 413/Lp14), steidzams, izskatīšana pirms otrā lasījuma

Par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1
J. Grasbergs skaidro, ka priekšlikums paredz virziena noteikšanu, proti, vai "partnerība" ir "laulība" vai "mājsaimniecība". Vienlaikus norāda, ka jau diskusijās pie Notariāta likuma Komisija neatbalstīja jēdziena *"partnerība"* aizstāšanu ar jēdzienu *"mājsaimniecība"*, līdz ar to jēdzienu aizstāšana tikai Fizisko personu reģistra likumā zaudē jēgu. Priekšlikumu neatsauc.
A. Judins aicina balsot.
Komisija balso par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1.
Balsojuma rezultāts: par – "3"; pret – "4", atturas – "2".
Komisija nolemj neatbalstīt deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1.

Iespējamais Juridiskās komisijas priekšlikums (iesniedzējs – Juridiskais birojs, piedāvājums uz atsevišķas lapas (pielikums))
(G.Kūtris atstāj sēžu zāli plkst.11.54)
L. Millere lūdz Tieslietu ministrijas [kā likumprojekta izstrādātāju] viedokli, kādas tiesības un pienākumi ir domāti ar Pārejas noteikumu 8. punkta pēdējo teikumu.
L. Paegļkalna skaidro, ka, ņemot vērā tiesisko realitāti, ka publiski tiesiskās attiecības šobrīd atzīst tiesa, tad no vienlīdzības principa viedokļa, personas, kuru ģimenes tiesiskās attiecības konstatētas ar tiesas nolēmumu tiktu pielīdzinātas partneriem, kuri partnerību nodibinājuši, zvērinātam notāram taisot notariālu aktu par partnerību.
L. Millere norāda, ka Juridiskais birojs ir sagatavojis redakciju, lai skaidrāk izteiktu šo domu. Skaidro, ka šis ir grozījums Fizisko personu reģistra likumā, līdz ar to likumā tiek runāts par personu pienākumu aktualizēt informāciju un tiesībām saņemt informāciju. Turpina, ka Juridiskais birojs piedāvā redakciju, lai vēlāk nerastos interpretācijas sarežģījumi. Citē piedāvāto redakciju: "Pēc šo ziņu aktualizēšanas Reģistrā ģimenes tiesiskās attiecības, kas konstatētas ar tiesas nolēmumu, ir pielīdzināmas personu partnerībai, kas nodibināta ar notariālu aktu."
L. Paegļkalna neiebilst.
A. Judins aicina balsot par iespējamo Juridiskās komisijas priekšlikumu.
Komisija balso par Juridiskā biroja ierosinājumu kā Juridiskās komisijas priekšlikuma redakciju.
Balsojuma rezultāts: par – "8" (vienbalsīgi).
Komisija nolemj atbalstīt Juridiskā biroja ierosinājumu un izstrādāt Komisijas priekšlikumu šādā redakcijā:
"Izteikt pārejas noteikumu 8. punkta pēdējo teikumu šādā redakcijā:
"Pēc šo ziņu aktualizēšanas Reģistrā ģimenes tiesiskās attiecības, kas konstatētas ar tiesas nolēmumu, ir pielīdzināmas personu partnerībai, kas nodibināta ar notariālu aktu.""
(G.Kūtris atgriežas sēžu zālē plkst.11.56)
A. Judins aicina balsot par likumprojektu "Grozījumi Fizisko personu reģistra likumā" (Nr. 413/Lp14) pirms otrā (galīgā) lasījuma.
Komisija balso par likumprojektu "Grozījumi Fizisko personu reģistra likumā" (Nr. 413/Lp14) un tā nodošanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā (galīgajā) lasījumā.
Balsojuma rezultāts: par – "6"; pret – "3"; atturas – "0".
Komisija nolemj atbalstīt likumprojektu "Grozījumi Fizisko personu reģistra likumā" (Nr. 413/Lp14) un tā nodošanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā (galīgajā) lasījumā.
Ziņotājs – A. Judins.

Komisijai ir nepieciešams pārvietoties uz Saeimas Sarkano zāli, lai turpinātu sēdi. A. Judins izsludina pieci minūšu pārtraukumu.

Komisijas sēdes turpinājums Saeimas Sarkanajā zālē, Jēkaba ielā 11, plkst. 12.00.

3.
Likumprojekta "Grozījumi Pacientu tiesību likumā" (Nr. 414/Lp14), steidzams, izskatīšana pirms otrā lasījuma

Par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1
A. Judins informē, ka ir saņemts viens deputāta J. Grasberga priekšlikums, kas ir analogs jau iepriekš apspriestajiem un Komisijā neatbalstītajiem priekšlikumiem, kas paredz aizstāt visā likumprojekta tekstā vārdu *"partneris"* ar vārdiem *"mājsaimniecības loceklis"*.
A. Judins aicina balsot par priekšlikumu Nr. 1.
Komisija balso par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1.
Balsojuma rezultāts: par – "3"; pret – "4", atturas – "2".
Komisija nolemj neatbalstīt deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1.

A. Judins aicina balsot par likumprojektu "Grozījumi Pacientu tiesību likumā" (Nr. 414/Lp14).
Komisija balso par likumprojektu "Grozījumi Pacientu tiesību likumā" (Nr. 414/Lp14) un tā nodošanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā (galīgajā) lasījumā.
Balsojuma rezultāts: par – "6"; pret – "3"; atturas – "0".
Komisija nolemj atbalstīt likumprojektu "Grozījumi Pacientu tiesību likumā" (Nr. 414/Lp14) un tā nodošanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā (galīgajā) lasījumā.
Ziņotājs – A. Judins.

4.
Likumprojekta "Grozījumi likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā"" (Nr. 415/Lp14), steidzams, izskatīšana pirms otrā lasījuma

A. Judins informē, ka ir saņemti divi priekšlikumi.
Par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1
A. Judins informē, ka priekšlikums ir analogs jau iepriekš apspriestajiem un Komisijā neatbalstītajiem priekšlikumiem: aizstāt visā likumprojekta tekstā vārdu *"partneris"* ar vārdiem *"mājsaimniecības loceklis"*. Aicina balsot.
Komisija balso par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1.
Balsojuma rezultāts: par – "3"; pret – "3", atturas – "3".
Komisija nolemj neatbalstīt deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1.
Iespējamais Juridiskās komisijas priekšlikums (iesniedzējs – Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs) Nr. 2
A. Aļošina skaidro, ka priekšlikums paredz noteikt, ka divus gadus pēc partnerības izbeigšanas, valsts amatpersonai nevajadzētu pieņemt lēmumus attiecībā uz bijušo partneri. Tas tiek dēvēts par *cooling off* periodu jeb atdzišanas periodu. Skaidro, ka 11. panta otrā daļa šobrīd jau paredz ierobežojumu valsts amatpersonai izdot administratīvos aktus, veikt uzraudzības, kontroles, izmeklēšanas vai sodīšanas funkcijas, slēgt līgumus vai veikt citas darbības attiecībā uz saviem darījumu partneriem arī divus gadus pēc līgumisko attiecību izbeigšanās. Tiek piedāvāts apsvērt iespēju analoģisku atdzišanas periodu paredzēt arī attiecībā uz bijušajiem partneriem un bijušajiem laulātajiem. Pamato: attiecības pēc laulības izbeigšanas ir saspīlētas, līdz ar to amatpersona bieži nevar būt objektīva lēmumu pieņemšanā attiecībā uz saviem bijušajiem. Atdzišanas periodam tiek piedāvāts divu gadu termiņš, kas ir noteikts pamatojoties uz jau likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" paredzētajiem termiņiem ierobežojumiem, kas ir divi vai trīs gadi, kur trīs gadu termiņš ir noteikts tikai atsevišķos, izņēmuma gadījumos. Skaidro, ka priekšlikuma ideja ir pasargāt otru pusi (bijušo laulāto, bijušo partneri), nodrošinot zināmu (divu gadu) atdzišanas termiņu. Vērš uzmanību, ka likums neparedz šādu termiņu attiecībā uz radiniekiem – tas ir absolūts (nevis terminēts) aizliegums.
D. Ose norāda, ka Juridiskajam birojam nav konceptuālu iebildumu pret šādu grozījumu.
L. Paegļkalna neiebilst.
G. Kūtris nepiekrīt, ka šāds konceptuāls priekšlikums tiek iesniegts uz likumprojekta otro (galīgo) lasījumu, jo tas nedot iespēju pienācīgi izvērtēt priekšlikumu.
A. Judins saturiski atbalsta priekšlikumu, bet uzskata, ka nav pareizi to virzīt šīs likumprojektu pakotnes ietvaros.
Deputāti neaicina izstrādāt Komisijas priekšlikumu.
A. Judins aicina balsot par likumprojektu.
Komisija balso par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā"" (Nr. 415/Lp14) un tā nodošanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā (galīgajā) lasījumā.
Balsojuma rezultāts: par – "6"; pret – "3"; atturas – "0".

Komisija nolemj atbalstīt likumprojektu "Grozījumi likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā"" (Nr. 415/Lp14) un tā nodošanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā (galīgajā) lasījumā.
Ziņotājs – A. Judins.

5.
Likumprojekta "Grozījumi Maksātnespējas likumā" (Nr. 416/Lp14), steidzams, izskatīšana pirms otrā lasījuma

A. Judins informē, ka ir saņemts viens priekšlikums.
Par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1
A. Judins vērš uzmanību, ka saturiski priekšlikums jau tika izrunāts Komisijā: vārda *"partneris"* aizstāšana likumprojektā ar vārdiem *"mājsaimniecības loceklis"*. Aicina balsot par priekšlikumu Nr. 1.
Komisija balso par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1.
Balsojuma rezultāts: par – "3"; pret – "4", atturas – "2".
Komisija nolemj neatbalstīt deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1.
A. Judins aicina balsot par likumprojektu "Grozījumi Maksātnespējas likumā" (Nr. 416/Lp14).
Komisija balso par likumprojektu "Grozījumi Maksātnespējas likumā" (Nr. 416/Lp14)un tā nodošanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā (galīgajā) lasījumā.
Balsojuma rezultāts: par – "6"; pret – "3"; atturas – "0".
Komisija nolemj atbalstīt likumprojektu "Grozījumi Maksātnespējas likumā" (Nr. 416/Lp14) un tā nodošanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā (galīgajā) lasījumā.
Ziņotājs – A. Judins.

6.
Likumprojekta "Grozījums likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" (Nr. 417/Lp14), steidzams, izskatīšana pirms otrā lasījuma

A. Judins informē, ka priekšlikumi likumprojektam pirms otrā lasījuma nav saņemti. Aicina balsot.
Komisija balso par likumprojektu "Grozījums likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" (Nr. 417/Lp14) un tā nodošanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā (galīgajā) lasījumā.
Balsojuma rezultāts: par – "6"; pret – "3"; atturas – "0".
Komisija nolemj atbalstīt likumprojektu "Grozījums likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" (Nr. 417/Lp14) un tā nodošanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā (galīgajā) lasījumā.
Ziņotājs – A. Judins.

7.
Likumprojekta "Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"" (Nr. 418/Lp14), steidzams, izskatīšana pirms otrā lasījuma

A. Judins informē, ka ir saņemts viens priekšlikums.
Par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1
A. Judins norāda, ka J. Grasberga priekšlikums ir saturiski tāds pats, kā citos likumprojektos iesniegtie, proti, vārda *"partneris"* aizstāšana likumprojektā ar vārdiem *"mājsaimniecības loceklis"*. Aicina balsot par priekšlikumu Nr. 1.
Komisija balso par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1.
Balsojuma rezultāts: par – "3"; pret – "4", atturas – "2".
Komisija nolemj neatbalstīt deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1.

A. Judins aicina balsot par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"" (Nr. 418/Lp14) pirms otrā lasījuma.
Komisija balso par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"" (Nr. 418/Lp14) un tā nodošanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā (galīgajā) lasījumā.
Balsojuma rezultāts: par – "6"; pret – "3"; atturas – "0".
Komisija nolemj atbalstīt likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"" (Nr. 418/Lp14) un tā nodošanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā (galīgajā) lasījumā.
Ziņotājs – A. Judins.

8.
Likumprojekta "Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"" (Nr. 419/Lp14), steidzams, izskatīšana pirms otrā lasījuma

Par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1
A. Judins informē, ka ir saņemts viens priekšlikums no deputāta J. Grasberga par vārda *"partneris"* aizstāšanu ar vārdiem *"mājsaimniecības loceklis"*.
Aicina balsot par priekšlikumu Nr. 1.
Komisija balso par deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1.
Balsojuma rezultāts: par – "3"; pret – "4", atturas – "2".
Komisija nolemj neatbalstīt deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu Nr. 1.
A. Judins aicina balsot par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"" (Nr. 419/Lp14) pirms otrā lasījuma.
Komisija balso par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"" (Nr. 419/Lp14) un tā nodošanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā (galīgajā) lasījumā.
Balsojuma rezultāts: par – "6"; pret – "3"; atturas – "0".
Komisija nolemj atbalstīt likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"" (Nr. 419/Lp14) un tā nodošanu izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā (galīgajā) lasījumā.
Ziņotājs – A. Judins.

Pielikumā: *Juridiskā biroja ierosinājums likumprojektam "Grozījumi Fizisko personu reģistra likumā" (Nr. 413/Lp14) likumprojekta 5. panta (Pārejas noteikumu 8. punkta) otrā teikuma redakcijai uz vienas lapas.*

A. Judins slēdz sēdi plkst. 12.12.

Komisijas priekšsēdētājs: Andrejs Judins

Komisijas sekretārs: Edgars Zelderis